

गाउँमे समृद्धिको सपना

जनादर्दन शिखिरे

गुरुमी, १२ बैशाख ।

गुरुमी दिगामका कृषकहरू यतिबेला उखुको सम्बाट अर्थात् समृद्धिको खोजीमा जुन थालेका छन्। जिल्लामा उखुको मुख्य पक्केट क्षेत्रको रूपमा रहेको छ तरकोटाउँपालिका-४, दिगामका कृषकहरूले व्यावसायिक रूपमा उखु खेती नन् थालेका हुन्। 'लाउँताउँ ४ खाउँखाउँ' भने भाईरको कलकालाई उत्तरमा थैरे युवाहरू रोजगारीको खोजीमा विशेषज्ञको अवस्थामा छवलो गाउँपालिका-४, दिगामका युवाहरू रामकृष्ण न्यौपाने, किरण न्यौपाने, जगदीश पापांडे यतिबेला गाउँमे उखु खेती गरेर मानये आमदानी गर्ने थालेका छन्। उत्तीर्णले सयुक्त रूपमा एक करोडको प्रोजेक्ट कानून राखेको छ तरकोटा४ तीन वर्षदिवी व्यावसायिक उखु खेती गरेर गुड्युदो उत्पादन गर्ने आएका छन्।

गाउँले युप अफ इन्डस्ट्रीज प्राप्ति मार्फत उत्तीर्णले तीन सय रोपनी जग्ना भाडामा लिएर उखु खेती गर्न शुरू गरेको हुन्। गाउँमे उखु उद्योग स्थापना गरेर उत्तीर्णले उखुको विविधिकण गर्दै आएका छन्। अर्थात् मेशनलाले पेलाएको उखुको स्टलाई प्रशोधन गरि गुड र खुदोको ब्रान्डिङ गरिएको छ। कम्पनी मार्फत गाउँका एक सय २५ भन्दा बढी किसानहरूको उखु खरिद गरेर खुदो तथा गुड उत्पादन गर्ने आएका छन्।

कृषि ज्ञान केन्द्र गुल्मीले कृषकलाई आवश्यकताका आधारमा उखु प्रशोधनका लागि कम्पनीलाई आयुनिक भेदेशन र भाई नियमितिका लागि ६ लाख ४५ हजार भन्दा बढी रकम अनुदान उपलब्ध

रामकृष्ण न्यौपाने

जगदीश पापाने

किरण न्यौपाने

मानयो छ। उक्त रकममा थाप गरेर उनीहरूले १२ लाख भन्दा बढी लगानीमा उखु प्रशोधनका लागि

मेशन जडान गरेका छन्। उक्त मेशनलाले यतिबेला प्रति वर्ष २५ क्विण्टल उखु पेल्ने काम भैरहेको

सञ्चालक रामकृष्ण न्यौपानेले बताए। कम्पनीमा उखुको रस प्रशोधन गरेर खुदो र गुड बनाउने गरिएको

छ। यसरी बनाएको गुड प्रतिकिलो तीन सय रुपैयाँ र खुदो प्रतिलिंगर एक सय ८० रुपैयाँमा बिक्रि हुन्ने आएको छ।

गाउँमे उखुवाट समृद्धि खोज थालेका न्यौपानेले कम्पनी मार्फत तीन महिनाको अवधिमा ८५ लाख बारावरको गुड र खुदो बिक्री गरिएको भवित्वे यस वर्ष आहुने एक करोड भन्दा बढी बिक्री गर्ने बताए। 'बजारमा दिगामको गुडखुदो जिल्ला बाहिर

खोजी खोजी लैजाने प्रचलन छ, बजारमा यसको मापा परी अन्तर्धिक छ, यतिबेला हामीलाई माप धान धौधी परेको छ, उले भने।' कृषि ज्ञानकेन्द्र गुरुमीका विष्ट बालि संरक्षण अधिकृत प्रकाश मरासिनीका अनुसार यस वर्ष जिल्लामा पाँच करोड ७० लाख बारावरको गुडखुदो बिक्री भएको छ। उनका अनुसार जिल्ला भित्र दुर्दृष्टि करोड ७० लाखको गुडखुदो जिल्ला बाहिर भने तीन करोड ७० लाखको गुडखुदो जिल्ला बाहिर निर्यात भएको बताइएको छ। जिल्लाको छल्कोट र सर्केलमा उखु खेती हुने गर्दछ। जिल्लामा यस पटक पाँच सय १४ मेंटिकटन भन्दा बढी गुड खुदो उत्पादन भएको छ। रुखेत्र गाउँपालिका र छल्कोटमा गरि छ सय २५ घरधुलाले व्यावसायिक उखु खेती गर्दै आएका छन्। गाउँले युप अफ इन्डस्ट्रीजमा अहिले १५ जना जनशक्ति प्रत्यक्ष रोजगारीमा जोडिएका छन्।

जगदीशपुर तालमा मोटरबोट पुनः सञ्चालन चराको वासस्थान फेरि संकटमा

हरि शिखिरे

जितपुर, २२ बैशाख ।

"जल औंकारिको राजधानी" भनेर चिनिने कपिलवस्तुको शोरीबोट (स्ट्रीम) फेरि सञ्चालनमा ल्याइएको छ। वितामा मोटरबोटका कारण तालमा बसोबास गर्ने चाराको वासस्थान विथोलिएको र जैविक विविधता तथा वातावरणमा असर पुगेको भवित्वे दिविभजन वर्ष कार्यालयले मोटरबोट सञ्चालनमा प्रतिवालन लगाएको थिए।

हाल भने जगदीशपुर तालाशय व्यवस्थापन बहुउद्दीय सरोकर मन्त्रले तालको पार्टीको विकासका लागि चाराको जनाको छ। मायादेवी गाउँपालिका-३ का बिनोद पाल्टे ६ लाख ५० हजार रुपैयाँमात्रामा तालाल उत्तराधिकारी देखिएको र हाल एउटा मोटरबोट सञ्चालनमा रहेको जानकारी दिएको छ।

पर्यावरण बोट एक ट्रिपको १ हजार ३ सय ५० रुपैयाँ शुल्क भएको छ भने अर्थु ट्रावरमा प्रवेशका लागि समेत शुल्क दिने गरिएको छ। गत वर्ष पनि यही जगदीशपुर जलाशय व्यवस्थापन बहसरोकार मञ्चद्वारा ठेका दिएपछि मोटरबोट सञ्चालन

गरिएको थिए, तर कारितक २८ गते विविध व्यवस्थापनमा रोक लाग्दैको थिए।

१ सय ५७ हेक्टरमा फैलिएको जगदीशपुर तालमा हिँड्को समयमा १५ दोखे २० हजार

जलपक्षी आश्रय लिने गर्दैन्। नेपालको दोस्रो पक्षी आरक्ष क्षेत्रको रूपमा रोकेको यो ताल सम्झौता भएको छ। चीन, रुस, मंगोलिया, युरोप लगायतका देशबाट जलपक्षी

आउने यो तालमा अहिले भने चाराको आगमनको समय नभएको भन्दा मोटरबोट सञ्चालन गरिएको बताइएको छ।

(बाँकी पृष्ठ २ मा)

Study in USA

- Top Universities**
- Affordable Tuition & Living Costs**
- Diverse Learning Environment**
- Post-Graduation Work Options**

May & Aug 2025 Intake

परिवार नियोजनका साधन प्रयोगकर्ता घट्टै

बेट गौड

नवलपरामी, १२ बैशाख।

जिल्लामा किसोरी भैरवी स्थानीय कार्यक्रम प्रभावकारी हुन नसक्दा जिल्लामा किशोरी गर्भावानीको उत्तराधिकारी देखिएको र परिवार नियोजन सेवा घटाए कम देखिएको छ। परिवार नियोजनका साधन प्रयोगकर्ता घट्टै जानु र किसोरी गर्भावानी संख्या बढाए जामुले सुक्षित मातृत्व कार्यक्रमलाई नै चुनौती थापिएको हो।

कार्यालयको तत्त्वाक अनुसार अस्थायी परिवार नियोजन सेवा लिईनमा पुरुषहरू प्रयोग

गर्ने परिवार नियोजनका साधन कण्डमको प्रयोग बढाएको देखिए एवं महिलाले प्रयोग गर्ने परिवार नियोजनका व्यापक गर्ने संख्या घटाए कम्पमा । तथाँमा अनुसार कण्डमको प्रयोग गर्ने संख्या २०७८/०७९, २०७९/०८० र २०८०/०८१ मा नवाँ प्रयोगदार कम्पमा ५, ४, ५, ३ हुन्ने घटाएको छ। कम्पमा २ हजार ५ सय ६१, २ हजार ३ सय ३०, १ हजार ६ सय १९, २ हजार १ सय १९ ३ सय १८ देखिएको छ। तर महिलाले प्रयोग गर्ने अस्थायी परिवार नियोजन साधनहरू कम्पमा २ हजार ६ सय ३७, २ हजार १ सय ३८ १ सय ३८ र १ सय ३७ छ। स्थायी साधनमा

आएको छ। तीन बटै आर्थिक वर्षको तुलनात्मक संख्या हेता पिल्लको नवाँ प्रयोगकर्ता कम्पमा १ हजार ६ सय ४८, १ हजार ५ सय ४८ १ हजार ४ सय ६५ पुरुष घटाए कम्पमा । डियोरा पनि आर्थिक वर्षको कम्पमा २ हजार ५ सय ६१, २ हजार ३ सय ५२ र २ हजार ४७ घटाए कम्पमा । इम्प्लान्टको पनि प्रयोग कम्पमा १ हजार ३ सय ३०, १ हजार ६ सय ४९ पुरुष पछि प्रयोगकर्ता कम्पमा १ हजार ६ सय ३७ मा भएको छ। आईयुसिडि र स्थाई साधनमा समेत कमी हुन्ने

आधिक वर्षको कम्पमा ५ सय ५०, ५ सय १६ ४ सय ११ मा भएको छ।

यि साधन प्रयोगकर्ता सबै भन्दा बढी संख्या रामायान नियोजनका साथैका रेको छ, भने सबै भन्दा कम सुस्त

